

MAARDU

MAARDU PANORAAM

Järgmine ajaleht 25. novembril

Maardu Linnavalitsuse häälekandja

OKTOOBER 2021

*Head saabuvat
Maardu omavalitsuse
aastapäeva!*

TÄHTSAD TELEFONINUMBRID

Hädaabi

Üldine hädaabinumber – kiirabi, pääste, politsei	112
Päästeala infotelefon	1524
Ida-Harju Konstaablijaoskond	612 30 00
Maardu piirkonnapolitseinik	612 46 39
Ohvriabikeskus	530 519 59
Maardu hädaabi telefoninumber 24h – anna teada oma probleemist	555 122 00
Abi kommunaalküsimustes 24h Maardu Linnavarahooldus OÜ (tänavate valgustus, puhastus ja korrashoid, lumekoristus, langenud puud, muru niitmine jt)	606 08 00
AS Maardu Elamu	605 92 33, 605 92 37
AS Maket Kinnisvara dispetšer	638 46 90
AS Tallinna Vesi avariitelefon 24h	626 24 00
AS Tallinna Vesi klienditeenindus tööpäeviti 8:00-17:00	626 22 00
AS Tallinna Vesi /veearvesti näidud/; naidud@tvesi.ee	626 22 00
AS Maardu Vesi	605 92 33, 605 92 37

Tervishoid

Kallavere polikliiniku registratuur	606 08 61
Maardu Sotsiaalmaja	600 10 63
Kallavere Apteek, Keemikute 37, E-R 09:00-19:00; 10:00-16:00	638 44 52
Maardu Maxima Südameapteek, Keemikute 2, E-R 11.00-19.00	608 15 97
Apotheka Maardu Pärl Apteek, Nurga 3, E-L 10-20, P 10-18	662 13 32
Benu Maardu Rimi Apteek, Keemikute 25, E-R 09:00-19:00; L 09:00-16:00	699 03 21
Muuga Euroapteek, Altmetsa tee 1, E-R 09:00-19:00; L 10:00-18:00	602 04 23

Haridus

Maardu Gümnaasium	606 08 46
Maardu Põhikool	606 08 43
Kallavere Keskkool	606 08 51
Maardu Kunstide Kool	606 08 54
Lasteaed Rukkilill	606 08 41
Lasteaed Rõõm	606 08 36
Lasteaed Sipsik	606 08 38
Lasteaed Sipsik, Kellamäe 1	606 08 74
Muuga Lasteaed	660 96 03

Muud olulised numbrid

Maardu Linna Raamatukogu	606 08 55
Maardu Rahvamaja	606 08 56
Maardu Spordihoone	607 01 73
Maardu Vaba Aja Keskus	605 73 72
Maardu Leinamaja	606 08 33

Linnalehe Maardu Panoraam väljaandja:
 Maardu Linnavalitsus
 Peatoimetaja: Elena Villmann
 Fotod ajalehes: Jelena Katsuba, Elizaveta Baikova-Lapina

Toimetuse aadress: Keemikute 12b, 74116 Maardu
 E-post: toimetaja@maardu.ee
 Tel.: 519 74 358
 Linnalehe e-versioon: www.maardu.ee
 Tiraaž: 8300 eks.

AUSTATUD MAARDU ELANIKUD!

Saatuslik päev meie linna ajaloos on omavalitsuse staatuse saamise päev, mil Maardu linnast sai omaette haldusüksus. 7. novembril möödub 30 aastat päevast, mil Maardu sai õiguse iseseisvalt langetada linnaelanikele olulisi otsuseid. See sai võimalikuks tänu 1991. aastal allkirjastatud korraldusele, millega anti Maardule iseseisva omavalitsuse staatus. Sellele tähtsale normatiivaktile kirjutas alla Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimees Arnold Rützel.

Kolm aastakümnet tagasi jõustunud korraldusel oli Maardu saatusele tohutu mõju ja tänaseks on kunagisest tagasihoidlikust töölist külast saanud puhas ja heakorrastatud linn, kus on hea elada igas vanuses inimestel.

Rõõm on tõdeda, et Maardu linn kasvab ja areneb, kindlustades iga päevaga üha enam oma perspektiivika ja eduka omavalitsuse staatust. Loomulikult on meil veel probleeme, millega tegeleda, kuid täna on kõik ettevõtmised palju lihtsamad, kuna on kogunenud palju praktilisi kogemusi ja on loodud võimalus töötada konstruktiivses dialoogis linnaelanikega. Just täitevvõimu ja linnaelanike ühisel koostööl on olnud suur mõju sellele, millisena me täna linna näeme. Nende aastate jooksul on ära tehtud tohutu ühine töö: Maardu linn on põhjalikult ümber kujundatud, kommunaalteenuste, majan-

dus- ja sotsiaalsfäär on kardinaalselt muutunud. Üheskoos jätkame oma linna arendamist selles suunas, mida Maardu elanikud kõige õigemaks peavad.

Linna heaolu eest hoolitsedes on aga sama oluline jätta süda avatuks ja meeles pidada, et peamine väärtus on inimesed. Usun siiralt, et iga Maardu linna elanik näitab üles initsiatiivi ja teeb jõupingutusi, et muuta elu enda ümber paremaks ja sõbralikumaks. Vastastikune abi, kaastunne, mure ligimese pärast, siiras soov elu paremaks muuta – see kõik kajastub iga Maardu elaniku isiklikus saatuses ja seega ka meie linna tulevikus.

Osavõtlikuse, aktiivsuse, vastutustundliku suhtumise eest teistesse ja suure panuse eest meie linna arengusse tahan tänada kõiki Maardu elanikke. Täna teid ajakohaste nõuannete, valmisoleku eest aidata rasketel hetkedel, linna jaoks oluliste algatuste eest.

Sooja südame ja piiritu austusega tänan Maardu linna aukodanikke, kes on andnud tohutu panuse meie armastatud linna kujunemisse.

Suurt tähelepanu, tunnustust ja tingimusteta austust oma raske töö eest vastutustundliku uue põlvkonna kasvatamisel väärivad haridustöötajad.

Ma tänan südamest kõiki tervishoiutöötajaid, kes sellel raskel ajal töötavad elude päästmise nimel tohutu töökoormuse ja pühendumusega.

Tänuõnu väärivad ka munitsipaalasutuste töötajad, kellele on usaldatud suur vastutus igapäevaste kohustuste täitmisel linna parendamise ja arengu nimel. Täna teid professionaalsuse, kannatlikkuse ja inimliku suhtumise eest keeruliste olukordade lahendamisel.

Selle tähelepanuväärse tähtpäeva puhul tänan Maardu linna kõigi avalike organisatsioonide esindajaid nende heade ja linnaelanike jaoks oluliste algatuste ning heade traditsioonide säilitamise eest.

Täna kõiki, kes Maardu linnas töötasid ja töötavad, andes osakese endast meie linna hüvanguks.

Avaldan tunnustust kõigile valijatele, kes tulid 17. oktoobril valimistele, aktiivsuse ja kodanikuhoiaku ilmutamise eest.

Meie omavalitsuse juubeliaastapäeval õnnitlen teid, kallid Maardu elanikud, südamest meie ühise pidupäeva puhul! Täna teid hooliva suhtumise eest meie linna ja soovin teile kõigile tugevat tervist, õitsengut ja kõike head!

Head pidupäeva – Maardu omavalitsuse aastapäeva!

VOLINIKE TÖÖLAUALT TEGELIKKUSEKS

AILAR LYRA
Maardu Linnavolikogu esimees

Maardu Linnavolikogu VIII koosseisu viimane istung toimus **21.09.2021**

MAARDU LINNA 2022.-2025. AASTA EELARVESTRAATEEGIA KINNITAMINE

Volikogu võttis vastu eelarvestraateegia, millega planeeritakse linna arengukavas olevate sihtide saavutamiseks vajalike tegevuste finantseerimist. Finantsplaani koostamise eesmärk on tagada linna eelarvepoliitika jätkusuutlikkus.

Tulenevalt välistegurite olulisest mõjust linna eelarvele uuendatakse eelarvestraateegiat igal aastal, täpsustades kolme eelseisva aasta prognoosi ja lisades neljanda aasta prognoosi. Lähemalt on finantsplaaniga võimalik tutvuda Maardu linna kodulehel.

LÜHIDALT

Kuulati kokkuvõtet Maardu linna

munitsipaalomandis olevate haridusasutuste 2020/2021. õppeaastast ja saadi ülevaade valmisolekust 2021/2022. õppeaastaks. Oma tegevusest andis ülevaate volikogu sotsiaal- ja tervishoiukomisjon ning Maardu linna noortevolikogu.

Kehtestati Paemurru tn 1 ja Vana-Narva mnt 13 kinnistute ning lähiala detailplaneering. Selle koostamise peamine eesmärk oli maaüksuste sihtotstarbe muutmine, katastriüksuste kruntideks jagamine, ehitusõiguse ja hoonestustingimuste määramine, haljastuse ja heakorra põhimõtete määramine.

Moodustati 2021. aasta kohalike omavalitsuse volikogude valimiseks Maardu linna jaoskonnakomisjonid ja nimetati nende liikmed.

Maardu Linnavalitsus jagab novembris toidupakid abivajajatele

Alates 3. novembrist jagab Maardu Linnavalitsus koostöös AS-ga Liwathon E.O.S ja MTÜ-ga Maardu Memory toidupakid vähekindlustatud peredele, kus kasvab alaealine laps/lapsed, peredele, kus kasvab erivajadusega laps/lapsed ja toimetulekutoetuse saajatele.

Koos toidupakiga saavad inimesed ka paki ühekordseid kaitsemaske.

Pakile saab järgi tulla Maardu Linnavalitsusse (Kallasmaa 1) sotsiaalabi osakonda järgmistel aegadel:
ESMASPÄEVITI KL 9.00 – 12.00 ja 14.00 – 16.30 KOLMAPÄEVITI KL 9.00 – 12.00 ja 14.00 – 16.30
NELJAPÄEVITI KL 9.00 – 12.00.

Kaasa palume võtta isikut tõendavat dokumenti.
 Täname meie partnereid AS Liwathon E.O.S ja MTÜ Maardu Memory toetuse eest!

AS Maardu Elamu ANNAB ÜÜRILE

1-toalise korteri aadressil Keemikute 12a

Info: 6059233, 55512208, 53946865

AS Maardu Elamu juhatus

Austatud maardulased!

Maardu Linnaraamatukogus lugemissaali esimesel korrusel saate välja printida COVID-19 vaktsineerimistunnistuse, tõendi läbipõdemise kohta ja/või tõendi PCR-testi tulemuste kohta.

Aitame teil need dokumendid oma nutiseadmetesse salvestada.

! Kaasas peab olema kehtiv PIN-koodidega ID-kaart.
! Palun ärge võtke kaasa PIN-koodiga pangakaarte, need ei kehti.

Oleme avatud: T-R kell 11.00-18.00, L 10.00-17.00.

! Oleme suletud iga päev kell 14.00-15.00 (ruumide desinfitseerimine ja ventilatsioon).

! Oleme iga kuu raamatukogu viimasel tööpäeval külastajatele suletud (sisetööd).

Helistage ülaltoodud tööajal telefonidel: **6060855, 6060883**, samuti kirjutage

maardulinnaraamatukogu@hot.ee.

Kogu teave: www.maardurk.ee.

Palun kandke raamatukogu külastades kindlasti kaitsemaski.

EHITUS- JA PLANEERIMISOSAKONNA INFO

Kehtestatud ja menetluses olevate detailplaneeringute tegemise võimalik tutvuda Maardu linna kodulehel: <https://maardu.kovtp.ee/detailplaneeringud> või vastuvõtuaegadel (E 15.30-17.00, N 09.00-13.00) Maardu Linnavalitsuse ehitus- ja planeerimisosakonnas, Kallasmaa tn 1, Maardu; linnavalitsus@maardu.ee, 6060729, 6060726.

PAEMURRU TN 1 JA VANA-NARVA MNT 13 KINNISTUTE NING LÄHIALA DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Paemurru tn 1 ja Vana-Narva mnt 13 kinnistute ning lähiala detailplaneering algatati Maardu Linnavolikogu 20.12.2011 otsusega nr 154. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on maaüksuste sihtotstarbe muutmine, olemasolevate katastriüksuste uuteks kruntideks ümberjagamise, ehitusõiguse ja hoonestustingimuste määramine äri- ja tootmishoonete ning päikesepaneelide püstitamiseks, tehnovõrkude ja -rajatiste asukohtade määramine, haljastuse ja heakorra lahenduse põhimõtete määramine.

Käesoleva detailplaneeringuga tehakse ettepanek kehtiva üldplaneeringu muutmiseks. Olemasoleva riigikaitsemaa (RR) asemel on planeeringualale suuremas osas ette nähtud tootmismaa ning kaubandus-, teenindus- ja büroohoonete maa segafunktsioon (TB), klindialale on ette nähtud haljasala ja parkmetsa maa (HP) juhtots-tarve.

Planeeringualast moodustatakse üks transpordimaa sihtotstarbega krunt, üks äri- ja/või tootmismaa krunt, kaks tootmismaa krunti ning üks üldkasutatava maa krunt. Planeeringuala suurus on kokku u 19 ha. Krundile nr 2 on ette nähtud ehitusõigus kuni kolmele hoonele, maksimaalse ehitisealuse pinnaga 25 020 m², kõrgusega kuni 3 korrust või 20 m. Krundile nr 3 on ette nähtud ehitusõigus päikesepargi rajamiseks ehitisealuse pinnaga kuni 21 930 m², kõrgusega kuni 6 m, krundile nr 5 on ette nähtud ehitusõigus samuti päikesepargi rajamiseks ehitisealuse pinnaga kuni 14 000 m², kõrgusega kuni 6 m.

Maardu Linnavolikogu võttis detailplaneeringu vastu 27.04.2021 otsusega nr 110. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 14.05.2021 kuni 10.06.2021. Avaliku väljapaneku ajal esitas oma seisukohad Transpordiamet. Lisaks palus Transpordiamet pärast märkuste lahendamist esitada detailplaneeringu neile kooskõlastamiseks. Transpordiamet kooskõlastas planeeringu 28.06.2021 kirjaga nr 7.1-2/21/10987-4. Detailplaneeringu avalikust arutelust 16.06.2021 keegi huvilistest ei osalenud.

Rahandusministeerium andis detailplaneeringule oma heakskiidu 9.09.2021 kirjaga nr 14-11/5455-2. Maardu Linnavolikogu kehtestas detailplaneeringu 21.09.2021 otsusega nr 125.

VANA-NARVA MNT 18 KINNISTU NING LÄHIALA DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Vana-Narva mnt 18 kinnistu ning lähiala detailplanee-

ring algatati Maardu Linnavalitsuse 22.09.2015 korraldusega nr 452. Detailplaneeringu koostamise peamine eesmärk oli ehitusõiguse laiendamine laohoonete püstitamiseks ning üldiste maakasutustingimuste määramine ja heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ning tehnovõrkudega varustamise ja keskkonnanõuete põhimõtteline lahendamine. Detailplaneeringu huvitatud isik oli algatamise hetkel Talboks OÜ.

Detailplaneeringu algatamisest alates ei ole detailplaneeringust huvitatud isiku poolt tehtud ühtegi sisulist sammu detailplaneeringu lahenduse valmimise suunas.

Tulenevalt sellest, et detailplaneeringu algatamisest on möödunud üle viie aasta ning Talboks OÜ kui kinnistu omaniku huvides ei ole kinnistule ehitusõiguse laiendamine laohoonete püstitamiseks, oli asjakohane detailplaneeringu koostamine lõpetada. Maardu Linnavalitsus lõpetas Vana-Narva mnt 18 kinnistu ning lähiala detailplaneeringu koostamise 22.09.2021 korraldusega nr 695.

HANEROHU TEE 18 KINNISTU JA LÄHIALA DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Hanerohu tee 18 kinnistu ja lähiala detailplaneering algatati Maardu Linnavalitsuse 06.10.2009 korraldusega nr 359. Detailplaneeringu koostamise peamine eesmärk oli tänava maa-ala ja liikluskorralduse määramine ning planeeringuala moodustatavate kruntide ehitusõiguse määramine. Detailplaneeringu huvitatud isik oli algatamise hetkel Vladimir Simagin.

Detailplaneeringu algatamisest alates ei ole detailplaneeringust huvitatud isiku poolt tehtud ühtegi sisulist sammu detailplaneeringu lahenduse valmimise suunas.

Tulenevalt sellest, et detailplaneeringu algatamisest on möödunud üle kümne aasta ning Vladimir Simagin kui kinnistu omaniku huvides ei ole kinnistule tänava maa-ala ja liikluskorralduse määramine ning planeeringuala moodustatavate kruntide ehitusõiguse määramine, oli asjakohane detailplaneeringu koostamine lõpetada. Maardu Linnavalitsus lõpetas Hanerohu tee 18 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamise 22.09.2021 korraldusega nr 696.

NURMEVÄLJA TN 3 KINNISTU NING LÄHIALA DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Nurmevälja tn 3 kinnistu ning lähiala detailplaneering algatati Maardu Linnavalitsuse 14.04.2016 korraldusega nr 192. Detailplaneeringu koostamise peamine eesmärk oli ehitusõiguse määramine tootmishoonete püstitamiseks ning üldiste maakasutustingimuste määramine ja heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ning tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendamine. Detailplaneeringu huvitatud isik oli algatamise hetkel AS PRINTCENTER EESTI.

Detailplaneeringu algatamisest alates ei ole detailplaneeringust huvitatud isiku poolt tehtud ühtegi sisulist sammu detailplaneeringu lahenduse valmimise suunas.

Tulenevalt sellest, et detailplaneeringu algatamisest

on möödas üle viie aasta ning AS PRINTCENTER EESTI kui kinnistu omaniku huvides ei ole kinnistule ehitusõiguse määramine tootmishoonete püstitamiseks, oli asjakohane detailplaneeringu koostamine lõpetada. Maardu Linnavalitsus lõpetas Nurmevälja tn 3 kinnistu ning lähiala detailplaneeringu koostamise 22.09.2021 korraldusega nr 697.

LAO TN 13A JA 13 KINNISTU NING LÄHIALA DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Lao tn 13a ja 13 kinnistu ning lähiala detailplaneering algatati Maardu Linnavalitsuse 31.05.2016 korraldusega nr 286. Detailplaneeringu koostamise peamine eesmärk oli Lao tn 13a kinnistu jagamine ja jagamise tulemusel moodustunud maaüksustel ehitusõiguse määramine äritootmishoonete püstitamiseks ning üldiste maakasutustingimuste määramine, heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsude, parkimise ning tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendamise. Detailplaneeringu huvitatud isik oli algatamise hetkel OÜ Euromeister.

Detailplaneeringu algatamisest alates ei ole detailplaneeringust huvitatud isiku poolt tehtud ühtegi sisulist sammu detailplaneeringu lahenduse valmimise suunas.

Tulenevalt sellest, et detailplaneeringu algatamisest on möödas üle viie aasta ning OÜ Euromeister kui kinnistu omaniku huvides ei ole Lao tn 13a kinnistu jagamine ja jagamise tulemusel moodustunud maaüksustel ehitusõiguse määramine äritootmishoonete püstitamiseks, oli asjakohane detailplaneeringu koostamine lõpetada. Maardu Linnavalitsus lõpetas Lao tn 13a ja 13 kinnistu ning lähiala detailplaneeringu koostamise 22.09.2021 korraldusega nr 698.

KROODI TN 4A TEENINDUSMAA MÄÄRAMISE DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Kroodi tn 4a teenindusmaa määramise detailplaneering algatati Maardu Linnavalitsuse 02.04.2008 korraldusega nr 146. Detailplaneeringu koostamise peamine eesmärk oli teenindusmaa määramine. Detailplaneeringu huvitatud isik oli algatamise hetkel OÜ PETROIL PVTK.

Detailplaneeringu algatamisest alates ei ole detailplaneeringust huvitatud isiku poolt kolme viimase aasta jooksul tehtud ühtegi sisulist sammu detailplaneeringu lahenduse valmimise suunas.

Tulenevalt sellest, et detailplaneeringu algatamisest on möödas üle kümne aasta ning OÜ PETROIL PVTK kui kinnistu omaniku huvides ei ole teenindusmaa määramine, oli asjakohane detailplaneeringu koostamine lõpetada. Maardu Linnavalitsus lõpetas Kroodi tn 4a teenindusmaa määramise detailplaneeringu koostamise 22.09.2021 korraldusega nr 699.

KROODI TN 4, 8, 10B JA KROODI TN 12 KINNISTUTE VAHELISE ALA (KROODI TN 10) DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Kroodi tn 4, 8, 10b ja Kroodi tn 12 kinnistute vahelise ala (Kroodi tn 10) detailplaneering algatati Maardu Linnavalitsuse 11.11.2009 korraldusega nr 407. Detailplaneeringu

koostamise peamine eesmärk oli maakasutus- ja hoonestustingimuste määramine biodiislitehase ja naftasaaduste mahutipargi rajamiseks. Detailplaneeringu huvitatud isik oli algatamise hetkel OÜ PETKAM.

Detailplaneeringu algatamisest alates ei ole detailplaneeringust huvitatud isiku poolt tehtud ühtegi sisulist sammu detailplaneeringu lahenduse valmimise suunas.

Tulenevalt sellest, et detailplaneeringu algatamisest on möödas üle kümne aasta ning OÜ PETKAM kui kinnistu omaniku huvides ei ole maakasutus- ja hoonestustingimuste määramine biodiislitehase ja naftasaaduste mahutipargi rajamine, oli asjakohane detailplaneeringu koostamine lõpetada. Maardu Linnavalitsus lõpetas Kroodi tn 4, 8, 10b ja Kroodi tn 12 kinnistute vahelise ala (Kroodi tn 10) detailplaneeringu koostamise 22.09.2021 korraldusega nr 700.

VANA-NARVA MNT 20C KINNISTU NING LÄHIALA DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Vana-Narva mnt 20c kinnistu ning lähiala detailplaneering algatati Maardu Linnavalitsuse 06.04.2011 korraldusega nr 140. Detailplaneeringu koostamise peamine eesmärk oli ehitusõiguse- ja maakasutustingimuste määramine tootmistegevuse laiendamiseks ja tänava maa-ala määramine. Detailplaneeringu huvitatud isik oli algatamise hetkel OÜ Riigiressursside keskus.

Kinnistule on väljastatud 25.03.2021 projekteerimistingimused olemasoleva laohoone rekonstrueerimiseks. Sellest tulenevalt pole detailplaneeringu koostamine enam asjakohane.

Eelnevat arvesse võttes, lõpetas Maardu Linnavalitsus Vana-Narva mnt 20c kinnistu ning lähiala detailplaneeringu koostamise 22.09.2021 korraldusega nr 701.

FOSFORIIDI TN 2 KINNISTU DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Fosforiidi tn 2 kinnistu detailplaneering algatati Maardu Linnavalitsuse 11.02.1998 korraldusega nr 196. Detailplaneeringu koostamise peamine eesmärk oli ehituskrundi kasutustingimuste määramine, tehnovõrkude ja- tehnorajatiste asukoha määramine, haljastuse ja heakorra lahenduse põhimõtete määramine, krundi ehitusõiguse määramine ning servituutide vajaduse ja ulatuse määramine. Detailplaneeringu huvitatud isik oli algatamise hetkel AS Smakus.

Detailplaneeringu algatamisest alates ei ole detailplaneeringust huvitatud isiku poolt kolme viimase aasta jooksul tehtud ühtegi sisulist sammu detailplaneeringu lahenduse valmimise suunas.

Tulenevalt sellest, et detailplaneeringu algatamisest on möödas üle kahekümne aasta ning AS Smakus kui kinnistu omaniku huvides ei ole kinnistule ehituskrundi kasutustingimuste määramine, oli asjakohane detailplaneeringu koostamine lõpetada. Maardu Linnavalitsus lõpetas Fosforiidi tn 2 detailplaneeringu koostamise 29.09.2021 korraldusega nr 735.

MAARDU TERVISEKESKUSE SARIKAPIDU

Kallasmaa tänavale ehitatavas tervisekeskuses peeti 7. oktoobril sarikapidu ning hoone kõige kõrgemale tipule pandi ka pärg, millega tähistati tulevase tervisekeskuse maksimaalse kõrguse saavutamist. See tähendab ka seda, et kõige olulisemad ehitustööd said läbi. Sarikapeo mõte on tänada ehitajaid ning näidata, et nende tööga ollakse rahul, rahvapärимuse kohaselt tagab see hoonele hea õnne.

Meil on hea meel, et varsti meie linn saab ühe kaasaegse tervisekeskuse juurde. Tegemist olulise tervishoiuobjektiga, mis on väga oodatud maardulaste poolt. Uue tervisekeskuse loomise eesmärk on tõsta tervisteenuse kvaliteeti Maardus ja pakkuda inimestele kompaktset ja mugavat lahendust, mis väärtustab inimeste vaimset ja füüsilist heaolu. Tervisekeskuse kahekorruselise hoone pind on ligi 1400 ruutmeetrit. Uues loodavas keskus hakkavad teenust pakkuma perearstid, füsioterapeut, psühholoog ja ämmaemand.

Tervisekeskuse kõrvale ehitatakse ka Tervisemaja, kuhu on esimesele korrusele kavandatud apteek, kohvik, hambaravi, Synlab-i ruumid ja kirurgia vastuvõtt. Teisele korrusele on kavandatud rendipinnad. Ehitus lõpeb järgmise aasta märtsis.

Maardu esmatasandi tervisekeskus (I hoone) ehitatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi kaasfinantseerimisel. Projekti arendajaks on Terviseagentuur OÜ.

Täname kõiki ehitajaid ja insenerere tubli töö eest!

MAARDU UUE KULTUURIKESKUSE HOONE ARHITEKTUURIKONKURSI VÕITJA ON DOKK ARCHITECTS OÜ ESKIIS KOOSKÄIM

Maardu Linnavalitsus kuulutas mais välja Maardu uue kultuurikeskuse hoone üldise ruumilise lahenduse arhitektuurivõistluse, mille eesmärgiks on ideekavandi kaudu parima tervikliku visiooni saamine Maardu linna uue kultuurikeskuse rajamiseks. 14. oktoobril kuulutati konkursi võitjaks arhitektuuri ja disaini studio DOKK Architects OÜ eskiis KOOSKÄIM. Viie parima võistlustööga saab tutvuda Maardu Vaba Aja Keskuses (Keemikute 12b).

Maardu linnapea Vladimir Arhipovi sõnul on uus kaasaegne kultuurikeskus väga oodatud maardulaste ja loomekollektiivide poolt ning ideekonkursi korraldamine on esimene samm selle keskuse rajamise suunas. „Arhitektuurse ideekonkursi tulemusena saime viis parimat arhitektuurset nägemust, mis arvestavad kavandatava kultuurikeskuse vajadustega ning vastavad tänapäeva nõudmistele,“ sõnas linnapea.

Ettenähtud ajaks laekus konkursile 13 kvalifitseerimistingimustele vastavat võistlustööd, mille seast valis konkursi žürii välja 5 auhinnalist tööd. **I koht** ja preemia summas 9000 eurot sai võistlustöö **KOOSKÄIM, DOKK Architects OÜ**. **II koht** ja preemia summas 7000 eurot pälvis võistlustöö **ALKEEMIK, Molumba OÜ**. **III koht** ja preemia summas 5000 eurot sai võistlustöö **LAVA, DAGOpen OÜ**. Ergutuspreemiad summas 2000 eurot said eskiisid **LAVA, Projekt Kuubis OÜ** ja eskiis **PÄRG, Projektbüroo OÜ**.

Žürii liikmete sõnul õnnestus võidutöö autoritel pöimida esinduslikkust argise asjalikkusega – tegemist on hea ja Maardut linnalises kontekstis kõnetava lahendusega. Hoone plaanilahendus on funktsionaalne ning fuajee on esinduslik ja muljetavaldav, avatud õhuruumiga ja trepistikuga. Välisruum on detailselt läbi lahendatud ning on paljude erinevate kasutusvõimalustega ja tegevuste-

KOOSKÄIM projektilahenduse presentatsioon, DOKK Architects OÜ

Auhinnatöö LAVA, III koht, autor – DAGOpen OÜ

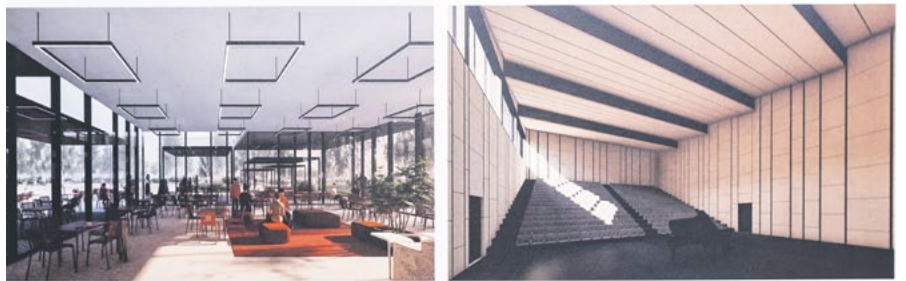

ga, hoonete juurdepääsu suunad on loogilised ja hästi lahendatud. Hoonete arhitektuurne lahendus on ümbritseva maastikulahendusega heas kooskõlas ning sobitub ümbritseva hoonestusega. Sobivas mastaabis amfiteater ja turuplatsi sidumine tervikusse on õnnestunud ja hea võte.

Konkursi lähteülesande kohaselt peab kultuurikeskuses olema suur saal (ca 400 inimesele), väike saal (ca 100 inimesele), koreograafia saal, koorilaulusaal, laulu/tantsustuudio ruumid, orkestri/bändiruum/pillihoidla, huviringide ruumid (min 2 ruumi), multifunktsionaalsed ruumid Maardu kultuuriseltside kasutuseks (min 5 ruumi), samuti kohvikuruumid ja Maardu muuseumi ruumid (ca 100 m²). Kultuurikeskuse suletud netopind on ligi 2800 m².

Võistluse žüriisse kuulusid Maardu linnapea Vladimir Arhipov, Maardu Kultuuri- ja Infokeskuse direktor Igor Jermakov, Maardu linnaarhitekt 1993 – 2021 Riina Liivamägi ja Eesti Arhitektide Liidu liikmed: volitatud arhitektid Martin Melioranski, Karin Bachmann ja varuliikmena Kristel Niisuke.

Uus kultuurikeskus hakkab paiknema Karjääri 4 kinnistul olemasoleva Rahvamaja asukohas. Järgmisel aastal plaanitakse alustada kultuurikeskuse hoonete projekteerimisega ning projekt plaanitakse ellu viia 2023 aasta jooksul.

Parima võistlustöö autorite autastamine

RAIL BALTICA PROJEKT

Muuga sadam
Foto: Raul Mee

2019. aastal alanud **Rail Baltica** projekteerimistööd Harju maakonnas lõpevad tänaste plaanide kohaselt **2022. aasta** alguses.

Tallinnast ja Maardust (RB Muuga kaubajaam) Harju-Rapla maakonnapiirini ulatuv projekteerimislõik (DTD2) on **48 km pikk** ning koosneb kolmest alamlõigust.

Projekteerimistööd teostab Hispaania insenerifirma IDOM ja raudteega ristuvate objektide (viaduktid, ökoduktid) rajamise eest vastutab Rail Baltic Estonia. Enne ehitustööde algust toimuvad ka avalikud arutelud ja projektide tutvustamised valdades.

Projekteerimisega paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõjude hindamine (KMH), et leida raudteele parim asukoht ning optimaalseimad tehnilised lahendused, mis arvestaksid nii loodus- kui inimkeskkonnaga.

Keskkonnamõjude hindamise käigus selgunud võimalikud mõjud on võetud arvesse projekteerimise üksikasjades; samas peab keskkonnamõjude hindamine tagama nii keskkonnamõjudest lähtuva optimaalse raudtee-telje asukoha, muldkeha kõrguse, kui ka näiteks kuivenduslahenduse valiku, või hoopis kuivendamise vältimisega raudtee projekteerimise, et lõplik ehitusprojekt, mille alusel raudteed ja raudteeobjekte ehitama hakatakse, sisaldaks mõjude minimeerimist ning leevendusi.

Projekti edukaks elluviimiseks on vajalik ka kohalike elanike panus - vaid nii saame luua projekti, milles on arvestatud kohalike elanike ettepanekutega. Kaasame kohalikke elanikke, omavalitsusi ja kõiki olulisi huvirühmasid nii projekt-lahenduste väljatöötamise kui nende keskkonnamõjude hindamise käigus.

Alamlõik nr 1 - Ülemiste-Kangru

Ülemiste-Kangru lõigus on projekteerimine edenenuk kõige jõudsamalt. Lisaks raudteele on alamlõigus üheksa objekti.

Alamlõik nr 2 - Kangru-Harju/Rapla mk piir

4. juunil leidis aset Saustinõmme maanteeviadukti avamine, millega valmis ametlikult esimene Rail Baltica põhitrassi objekt Eestis.

Tegemised Kangru-Harju lõigus on arenenuk jõudsalt, mida kinnitab ka asjaolu, et lõigus on tänaseks esitamata

vaid üks põhiprojekt.

Samal ajal on lepingule vastavaks tunnustatud kaks põhiprojekti, milleks on Kirdalu-Kiisa viadukt ja Saustinõmme ökodukt. Teised põhiprojektid on korduval läbivaatamisel.

Kangru-Harju lõigus on enim kiire ajakava objekte, mis saavad tänu koostöökokkuleppele Transpordiametiga intensiivselt tähelepanu ja projekteerimine edeneb jõudsalt.

Alamlõik nr 3 – Muuga-Soodevahe

Soodevahe-Muuga lõigus esitas projekteerija juuli lõpus täiendatud alternatiivsete lahenduste raporti (Value Engineering report). Tavapärasele kahele alternatiivile lisati ka kolmas, mis võimaldaks ühendada Riigiressursside Keskuse poolt planeeritavat Muuga kuivsadamat RB trassiga.

Raport tunnustati lepingule vastavaks ning vajalikud kommentaarid on edastatud põhiprojekti siseseviimiseks.

Lähiajal on planeeritud kohtumine Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga, kus raporti põhjaliku analüüsi tulemusena otsustatakse, millise alternatiiviga liigutakse edasi põhiprojekti etappi.

Muuga-Soodevahe lõigu keskkonnamõjude hindamise aruanne loodetakse tänaste plaanide kohaselt TTJA-le esitada 2022. aasta alguses.

Mida tähendab põhiprojekterimine raudteekoridoris ja vahetus läheduses maad omavatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele?

Harju maakonna raudteekoridor kehtestati riigihalduse ministri 13.02.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/41 „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“. Trassikoridori laius on hajaasustuses 350m, kitsastes oludes 150m. Raudtee tegelik maavajadus ehk see osa, mis jääb kaitseada-de vahele, on 66 meetrit. Raudtee trassi nihutatakse vaid koridori sees ning planeeringualast väljumist välditakse. Maaomanikel tasub arvestada, et täpne maavajadus täpsustub projekteerimise käigus ning pärast raudtee valmimist muutuvad sätestatud maakasutustingimused kehtetuks. Küll aga tulenevad pärast raudtee kasutusloa väljastamist uued kitsendused raudteest ja selle kaitsevööndist.

Juriidilistel isikutel tuleb arvestada, et arendusprojektide kooskõlastuste saamine võib viibida, kuniks lõplik trassi asukoht ja seotud rajatiste asukohad paika saavad.

Arvestada tuleb, et kohati muutuvad sisse harjunud liikumistrajektorid, sest rajatava kiirraudtee turvanõuded seavad rangemad tingimused viaduktidele.

Maade omandamise protsess on siin-seal juba alanud. Maaomanikele on saadetud krundijaotuskavasid või tehnilisi lahendusi, millele küsitakse kooskõlastust. Viimase variandi korral koostatakse detailsemad krundijaotuskavad kommentaaride puudumisel ning edastatakse seejärel uuesti maaomanikele.

Need, kellega veel ühendust pole võetud, võiksid siiski valmis olla, et lähemal ajal seda tehakse.

OLULINE TEADA

Nii nagu juriidilised isikud, võiksid ka füüsilised isikud olla valmis, et nendega võtavad ühendust kohalike omavalituste või Rail Baltica esindajad. Projekti edenedes ja täiustudes selguvad muudatuste vajadused ja uutele lahendustele on vajalik sellest mõjutatud osapoolte kooskõlastus. Lisaks

võib muutuda maavajadus suuremate kohtobjektide ümbruses. Arvestada tuleb, et kohati muutuvad harjumuspärased liikumistrajektorid, sest rajatava kiirraudtee turvanõuded seavad viaduktidele rangemad tingimused.

Kuidas saavad inimesed veel ka täna selles protsessis osaleda?

Protessis osalemine on vältimatu neil, kes omavad raudteekoridoris või vahetus läheduses maad.

Arvamuse avaldamine ja päringute või ettepanekute tegemine on võimalik läbi oma kohaliku omavalituse, kui see on Rail Baltica projektiga seotud.

Osaleda on võimalik ka keskkonnamõtjude hindamise raportite avaliku väljapaneku käigus. Vastava lõigu KMH raporti avalikustamisest teavitab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

Kellega peaksid inimesed ühendust võtma, kui neil on küsimusi seoses põhiprojekterimisega, ristumiste ehitamisega nende valla territooriumil, maade omandamisega?

Rail Baltica kiirraudtee rajamisse on kaasatud mitmed asutused, kelle vahel ülesanded jaotatud on. Selgituseks olgu toodud, et põhiprojekterimisega tegeleb AS RB Rail, ristumiste ehitamisega Rail Baltic Estonia tihedas koostöös Transpordiameti ja kohalike omavalitsustega ning maade omandamine Maa-ameti ülesanne.

Igapäevaselt projektiga töötavad inimesed oskavad Teie küsimuse kõige paremini õigesse kohta edasi suunata.

Rail Baltica projekterimise ja ehitamisega seotud küsimustes võtke Harju maakonnas ühendust:

Sten Berezin, RB Rail põhitrassi projekterimise projekti-juht – sten.berezin@railbaltica.org

Jan Minski, Rail Baltic Estonia põhitrassi projekti-juht – jan.minski@rbe.ee

Tiit Valt, Rail Baltic Estonia rajatiste vastutav projekti-juht – tiit.valt@rbe.ee

Millal lõpetatakse põhiprojekterimine?

Kogu maailmas valitsev COVID olukord avaldab jätkuvalt mõju ka Rail Baltica trassi projekterimisele. Tekkinud on viivitused, mis mõne objekti puhul on lükanud projekterimise lõpptähtaja 6-8 kuud edasi.

“Soodevahe-Muuga” lõigu käimasolev etapp on viibinud ning sellest tulenevalt jäävad ka põhiprojektid pigem järgmise aasta teise poolele.

Millega peavad maaomanikud arvestama, kelle kinnistud asuvad RB trassikoridoris ja kes soovivad raudtee trassikoridoris midagi ehitada või rajada?

Tuleb lähtuda kehtestatud Maakonnaplaneeringust. Maakonnaplaneeringu seletuskirja punkt 3.3 sätestab “Raudtee ehitamiseks ning raudtee ehitamisest tingitud teedevõrgu ümberehitamiseks tuleb raudtee trassi koridor hoida ehitistest vabana.”

Maade omandamisega seotud küsimuses võtke ühendust:

Katrin Rannama, Rail Baltic Estonia maakorraldaja-planeeringute ekspert - katrin.rannama@rbe.ee

Täiendavat informatsiooni Rail Baltica projekti kohta leiate:

www.rbestonia.ee

<https://info.railbaltica.org/ee/>

OOTAME JUST SIND

**Tule tööle peatselt
avatavasse IRU
teenindusjaama!**

ЖДЕМ ИМЕННО ТЕБЯ

**Приходи работать на
самую новую станцию
обслуживания в ИРУ!**

Anna meile endast teada/ Дай нам о себе знать

www.circlek.ee/tuletoole

või võta ühendust/или свяжись с нами

personal@circlekeurope.com, 53 033 744

VINGUGAAS - NÄHTAMATU VAENLANE SINU KODUS

SERGEI SAVIN

Muuga päästekomando pealik

Elu näitab, et õnnetused juhtuvad reeglina ootamatult. Ka siis, kui oleme enda arvates ära teinud kõik selle vältimiseks. Täna seaks enamikul eestlastest kodus olemas suitsuandur, mis muutus kohustuslikuks aastal 2009, ning see on aastate jooksul päästnud palju inimesi. Kui suitsuandur tööle rakendub, siis on ruumis järelkult liiga palju suitsu ning seda tunneb tavaliselt ka juhul, kui suitsuandur kodus puudub või töökorras ei ole. Vingugaasi puhul on aga lood sootuks teised, sest seda ei ole võimalik nuusutada, maitsta, näha ega tuvastada ilma spetsiaalse seadmeta – vingugaasiandurita!

Mis on vingugaas?

Vingugaas (CO) - või süsinikmonooksiid - on süsivesinike mittetäieliku põlemise käigus tekkiv lõhnatu ja värvitu mürgine gaas, mis põhjustab vingumürgitust ning suuremas koguses võib sellel olla inimelu jaoks fataalne tagajärg. Vingugaas on normaaltingimustes õhust natuke kergem või suhteliselt sarnane. Vingugaas tekib söestuvate materjalide või gaasi mittetäielikul põlemisel.

Vingugaasiandur võib päästa sinu elu

Me kõik oleme igapäevaselt hõivatud tööga, laste kasvatamisega ning

päev algab meil tavaliselt kodust lahkumisega ja lõpeb õhtul väsinuna koju jõudmisega. Seetõttu ei ole meil sageli aega mõelda ohutusele ning üsna levinud on veendumus, et minuga midagi juhtuda ei saa. Ei möödu praktiliselt päevagi, mil meedia ei kajastaks lugusid liiklusõnnetustest, tulekahjudest, muudest päästeameti sekkumist vajanud vigastatutest või lausa hukkunutest. Need lood puudutavad meist igaüht ning võivad samamoodi juhtuda ka igaühega meist. Valdav enamus on oma kodu turvalisuse osas üsna enesekindlad ja rahulolevad. Elu aga näitab, et õnnetused juhtuvad tõepoolest väga ootamatult ning vingugaasi puhul ei ole võimalik seda ruumis tuvastada ilma spetsiaalse seadmeta – **vingugaasiandurita!**

Vingugaasiandur on kohustuslik

Praegu on vingugaasiandur kohustuslik eluruumides, kus paikneb korstnaga ühendatud gaasiküttesead. Uuest aastast muutub see aga kohustuslikuks igas kodus, kus paikneb ahi, puuküttepiliit või kamin. Vingugaasiandur tuleb sellistesse eluruumidesse paigaldada esimesel võimalusel, **kuid mitte hiljem kui 1. jaanuaril 2022**. Enda ja oma pere ohutuse tagamiseks tuleks see aga soetada esimesel võimalusel.

Kurb statistika

Kahjuks on vingugaas viimastel aastatel põhjustanud nii hukkunute kui ka kannatanutega õnnetusi,

mida oleks saanud ära hoida, kui vingugaasiandur oleks nähtamatust vaenlasest õigel ajal häiresignaaliga märku andnud. Võimalikeks vingumürgitusallikateks on erinevad küttesüsteemid ja gaasipaigaldised.

Peamised vingugaasi tekkimise põhjused korterites ja elumajades on liiga vara kinni pandud siiber (sh. kamin, ahi jne), kinnises ruumis (sh. garaažis) töötavad sisepõlemismootoriga seadmed ja automootorid; valesti reguleeritud, hooldatud või paigaldatud gaasipaigaldised (gaasitorustik, gaasipiliit, gaasikatel või gaasiboiler), omavoliliselt ehitatud ventilatsioonisüsteem (gaasiseadmed on ühendatud selleks mitte ettenähtud lõõridesse), ümberehitustööd ning loomuliku ventilatsiooni sulgemine. Sageli on põhjuseks olnud ka suitsulõõride ummistus või tulekahju.

Kaitse ennast ja lähedasi nähtamatu vaenlase eest

Kohe on taaskord saabumas külm periood, mil inimesed hakkavad sooja saamiseks rohkem kütma, lähedastega kamina ees aega veetma, garaažides sõidutehnikat remontima jms. Palun veendu esimesel võimalusel, et sinu vingugaasiandur on töökorras ja kui see on soetatud, kuid veel paigaldamata, siis paigalda see otsekohe. Kindlasti kontrolli üle ka oma kodus olevad gaasiseadmed ja veendu, kas need on töökorras. Igaüks võib kaitsta ennast nähtamatu vaenlase eest – **kaitse sina ka ning soeta esimesel võimalusel vingugaasiandur!**

KUIDAS VALIDA VINGUGAASIANDURIT? 8 märksõna, mida selle soetamisel silmas pidada

TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE
JÄRELEVALVE AMET

Vingugaas on lõhnatu, värvitu ja maitsetu mürgine gaas, mis võib tekkida igasugusel põlemisel, kui ei jätku piisavalt õhku. Selline olukord tekib kergesti halva ventilatsiooniga siseruumides. Vingugaasi tuvastamiseks sobib ainult vingugaasiandur. Suitsu-

andur ega gaasiandur vingugaasi ei tuvasta.

Millistesse hoonetesse või ruumidesse peab vingugaasianduri paigaldama?

- **Eluruumi, kus asub korstnaga ühendatud gaasiseade.** Eelkõige on selliseks seadmeks gaasil töötav veesoojendi ja katel.

- **Hoonesse, kus on gaasiküttesead või gaasiveesoojendi.** Seda ka juhul, kui seade asub näiteks keldris või eraldi tehnoruumis. Sellisel juhul peab andur asuma kohas, kus alarm oleks ohustatud inimestele kuuldav. Näiteks keldris asuva gaasikütteseadme korral võib andur asuda selle kohal olevas ruumis. Või tehnoruumis asuva gaasiseadme korral sellele lähimas eluruumis.

andur ega gaasiandur vingugaasi ei tuvasta.

- Alates 1. jaanuarist 2022 **hoonese (nii kodud kui ka muud hooned), kus on tahkekütteseadmed** – puuküttesel ahi, kamin, pliit, katel vms.

Vingugaasiandureid on mitmesuguseid, kuid nõuded, millele nad vastama peavad, on samad. Valida saab ekraaniga ja ekraanita andurite vahel, samuti on olemas erinevate toitesüsteemidega andureid (patarei vs aku vs võrgutoide). Kõige lihtsam ja odavam andur on ilma näidikuta vingugaasiandur. Näidikud, mälud ja nutifunktsioonid lisavad seadmele kasulikke funktsioone, kuid teevad anduri ka kallimaks. Sõltumata anduri omadustest toimivad ja teavitavad nad ohtlikust vingugaasist ühtemoodi.

1) Aku, patarei või võrgutoide

Andurid võivad olla nii aku-, patarei- kui ka vahelduvvoolu toitega. Aku või patareidega töötavat andurit on lihtne paigaldada ning see töötab ka elektrikatkestuste ajal. Vahelduvvoolutoitega ehk pistikdetektor ei sõltu patareist ega vaja seetõttu patarei vahetamist. Sisse ehitatud akuga andurite aku kestab kogu anduri eluea, kuid patareiga anduri korral tuleb seadme eluea jooksul patareid vahetada. Patareide vahetamine või võrgutoide ei tee vingugaasiandurit siiski igavesti kestvate seadete. Sõltumata toitest on anduritel kindel eluiga, mille jooksul tagab tootja mõõtmiste õigsuse.

2) Näidik

Näidik annab meile võimaluse näha anduri mõõdetud vingugaasi kontsentratsiooni ehk hulka ruumi

õhus ja muud näidikul visuaalselt kuvavat infot. Vingugaasi kontsentratsiooni kuvatakse ppm-ides, ehk miljondik osades. Andurid annavad reeglina alarmi, kui vingugaasi kontsentratsioon ruumis on olnud üle 30 ppm-i kaks tundi või kui vingugaasi kontsentratsioon on 300 ppm maksimumselt kolme minuti jooksul. Vingugaasi kontsentratsioon 30 ppm-i ei ole eluohtlik. Selle sees pikaajaliselt viibimine võib tekitada uimasust. Siiski tasub kütteseadmed üle kontrollida ning olukorda jälgida. Alarm lõpeb ise, kui vingugaasi kontsentratsioon langeb alla 50 ppm-i. Näidikuta andur annab alarmi samadel tingimustel.

3) Niiske ruum

Enne, kui vingugaasiandurit ostma hakkad, mõtle läbi, millisesse ruumi sa soovid selle panna. Andurid on oma konstruktsiooni tõttu määratud erinevatesse keskkondadesse. Enamus andureid on mõeldud kuivadesse ruumidesse, kus õhuniiskus ei ületa 80%. Üpris vähesed andurid sobivad vannituppa, kus õhuniiskus on kõrge. Näiteks vannituppa paigaldatav andur peab olema niiskete ruumide jaoks sobiv. Seetõttu tuleb alati vaadata seadme kasutusjuhendist tootja poolt kirja pandud anduri kasutuskeskkonna niiskusparameetreid. Vannituppa sobib 90 %-lise õhuniiskuse taluvusega andur.

4) Anduri eluiga

Anduri eluiga sõltub sensorist, mitte patareist. Mõned andurid aeguvad kindlaks kuupäevaks. Enamasti tuleb kasutajal anduri käivitamisel mär-

kida seadmele käivitamise kuupäev või vastavalt juhendile eluea kuupäev. Nutikamad andurid jälgivad ka ise kasutusaega ja annavad selle lõppemisest heli või visuaalse signaaliga aegsasti teada. Andurite kasutusiga on tavaliselt 7-10 aastat.

5) Kaks-ühes-andurid

Vingugaasiandur ja suitsuandur võivad olla ka kaks-ühes-seadmena. Sellisel juhul peab seade vastama nii suitsuanduritele kehtivatele nõuetele kui ka vingugaasianduritele kehtivatele nõuetele.

6) Automaatne tulekahjusignalsatsioon

Automaatse tulekahjusignalsatsioonisüsteemi jaoks on olemas spetsiaalsed süsteemi ühendatavad vingugaasiandurid. Kui soovid lisada vingugaasianduri oma tulekahjusignalsatsioonisüsteemi, pöördu süsteemi paigaldaja või haldusfirma poole.

7) Juhend ja märgistus

Iga Eestis müüdava anduriga peab olema kaasas eestikeelne juhend. Juhendis peab olema kirjas kõik vajalik anduri paigaldamiseks ja kasutamiseks. Autonoomsed vingugaasiandurid peavad vastama standardi EVS-EN 50291-1 nõuetele – see standardi viide peab olema nende märgistuses kohustuslikuna kirjas. Anduril peavad olema märgistusena tootja andmed, avastatava gaasi tüüp, seadme nimetus ja mudel, patareide tüüp (kui on patareitoitega), seadme soovituslik maksimaalne eluiga, kasutuskeskkonna temperatuuri ning õhuniiskuse vahemik.

8) Hind

Lihtsamad ja odavamad andurid maksavad natuke alla 20 euro ja näidiku ning nutifunktsioonidega andurid maksavad 40 kuni 80 eurot. Ka pikem võimalik eluiga mõjutab hinda. Odava anduri tellimisel internetikeskkonnast on soovitatav põhjalikult kontrollida toote tegelikku märgistust ja kasutusjuhendit. Nõuetele mittevastav vingugaasiandur ei pruugi sind vingugaasi eest kaitsta.

Rohkem infot vingugaasist: [vingugaas.ee](#)

EESTIMAA ÕPIB JA TÄNAB: MAARDU AUTASUSTAS OMA ÕPETAJAJD

Maardu Vaba Aja Keskuses toimus juba heaks traditsiooniks saanud õpetajate päeva kontsert, kus üle-eestilise aasta õpetaja konkursi „Eestimaa õpib ja tänab” raames autasustati meie linna parimaid õpetajaid.

„Ilmselt pole maailmas ühtegi inimest, kes ei mäletaks oma armastatud õpetajaid. Täiskasvanuks saades mäletame nii sageli teie juhiseid ja nõuandeid, kallid õpetajad, igatseme teid. Sellel tähtsal päeval meie soovime teile õnne, jõudu, rõõmu ja head tervist! Las teie õpilased ei unusta teid kunagi ja austavad alati teie tööd,” - sõnas Maardu linnapea Vladimir Arhipov.

5. oktoobril tunnustasime neid Maardu haridustöötajaid ja hariduse toetajaid, kelle töö on teistele eeskujuks, kes panustavad õppurite arengu toetamisse, koostöösse ning uueneva õpikäsituse elluviimisesse õppeasutustes.

MAARDU AASTA ÕPETAJA KONKURSI 2021. AASTA LAUREAADID JA NOMINENDID:

LASTAEAIA ABIPERSONALI ESINDAJA:

Võitja **Larissa Kornicheva**, lasteaed Rukkilill

Larissa Gontšarenko, Muuga Lasteaed

Irina Ždanovits, lasteaed Rukkilill

NOMINENDID:

Jelena Arulepp, lasteaed Rõõm

Julia Turkova, lasteaed Sipsik

Larissa Kornicheva, lasteaed Rukkilill

NOOR ÕPETAJA:

Võitja **Anette Janson**, Kallavere Keskkool

NOMINENDID:

Veronika Sedaja, lasteaed Rõõm

Angela Zova, lasteaed Sipsik

Roksana Faizova, Maardu Gümnaasium

Anette Janson, Kallavere Keskkool

LASTEAIAPETAJA:

Võitja **Reelika Kõivumägi**, lasteaed Sipsik

NOMINENDID:

Oxana Savinova, lasteaed Rõõm

Reelika Kõivumägi, lasteaed Sipsik

KLASSIÕPETAJA:

Võitja **Irina Lelkova**, Maardu Gümnaasium

NOMINENDID:

Irina Lelkova, Maardu Gümnaasium
Elo Matsi, Kallavere Keskkool
Ljudmilla Degorskaja, Maardu Põhikool

PÕHIKOOLI AINEÕPETAJA:

Võitja **Anastassia Šteinbach**, Maardu Põhikool

NOMINENDID:

Margit Künnap, Kallavere Keskkool
Nadežda Vassiljeva, Maardu Gümnaasium
Anastassia Šteinbach, Maardu Põhikool

GÜMNAASIUMIÕPETAJA:

Võitja **Nadežda Minajeva**, Maardu Gümnaasium

NOMINENDID:

Nadežda Minajeva, Maardu Gümnaasium
Katrin Kuusk, Kallavere Keskkool

KLASSIJUHATAJA:

Võitja **Kadri Aarik**, Kallavere Keskkool

NOMINENDID:

Tatjana Khokkonen, Maardu Gümnaasium
Kadri Aarik, Kallavere Keskkool
Tatjana Ljubimova, Maardu Põhikool

TUGISPETSIALIST:

Võitja **Margit Ott**, Muuga Lasteaed

NOMINENDID:

Galina Popovitš, Maardu Gümnaasium
Anneli Hendla, Kallavere Keskkool
Natalja Ponomarenko, Maardu Põhikool
Elena Zayarina, lasteaed Rõõm
Margit Ott, Muuga Lasteaed
Viktoria Shlekha, lasteaed Rukkilill

ÕPPEASUTUSE JUHT:

Võitja **Estra Lõoke**, lasteaed Rõõm

NOMINENDID:

Greete Ruut, lasteaed Sipsik
Estra Lõoke, lasteaed Rõõm
Vassili Muhhin, Maardu Põhikool

ELUTÖÖPREEMIA:

Võitja **Veera Ljahovskaja**, Maardu Põhikool

NOMINENDID:

Evi Rähm, lasteaed Rukkilill
Veera Ljahovskaja, Maardu Põhikool
Niina Nosenko, lasteaed Rõõm

Meelde jääv autasu konkursi laureaatilede

Parimaks õppeasutuse juhiks sai Estra Lõoke

Täname teid, kallid õpetajad, tehtud töö ja oma kutsele ustavuse eest. Soovime teile tugevat tervist, vaimset harmooniat, loomingulisi otsinguid, kõrgete eesmärkide saavutamist, avalikku tunnustust, kannatlikkust ning suurt õnne teile ja teie lähedastele!

Head õpetajate päeva teile, kallid pedagoogid!

eTwinning KUI ÕPETAMISMEETOD

IRINA LELKOVA

Maardu Gümnaasiumi algklasside õpetaja

eTwinning on üks suurimaid koolide hariduskogukondi Euroopas. Kogukond pakub turvalist veebikeskkonda suhtlemiseks, õppimiseks, koostööks, projektide arendamiseks ja kogemuste jagamiseks. eTwinning pakub koolidele hõlpsasti juurdepääsetavaid tööriistu oma digitaalse hariduse laiendamiseks ning toetab kultuuri-devahelisi ja rahvusvahelisi kontakte õpetajate ja õpilaste vahel.

Meie kool tutvus eTwinningu kogukonnaga kaks aastat tagasi. Pärast kursustel osalemist otsustasime proovida ja osaleda selle kogukonna projektides. Ja me saime hakkama!

Sellest ajast oleme aktiivsed projektides osalejad, lisaks kirjutame ise projekte. On väga huvitav jälgida, kuidas kõik osalejad näevad sama ülesannet, sama projekti erinevalt. Osalemine eTwinningu projektides võimaldab lõimida akadeemilisi aineid ja soodustab keeleõpet. Tore on teada, mida teise kooli või teise riigi noored meile kirjutavad.

Kogukonna projektid võivad olla inglise, eesti ja vene keeles. „Путешествие

в страну Шоколада”, „Minu kodulinn”, „Mom you are my spring!”, „Sipsik otsib sõpru” on projektid, millest võtsime aktiivselt osa koos kolleegide Marina Skopitši ja Ljudmilla Borissovaga. Projektide raames toimus koostöö Tallinna ja Ida-Virumaa koolidega.

Oleme täis uusi ideid ja avatud koostööle. Liituge meiega! Koos suudame välja mõelda ja ellu viia veelgi huvitavamaid projekte!

VÄIKESTEST PROJEKTIDEST ON SAANUD SUURED TRADITSIOONID

TIINA KIHULANE

Maardu Gümnaasiumi arendusjuht

Maardu Gümnaasiumis ei möödu nädalat, kus midagi põnevat ei toimu. Sүgis on olnud täis erinevaid põnevaid sündmusi ja neid jätkub veel terveks õppeaastaks.

Septembris osalesime aktiivselt rahvusvahelisel Spordinädalal, mille seekordseks alateemaks meie koolis oli liikumine looduses. Kõik õpilased ja suur osa kooliperest käis metsapargis jooksmas või kõndimas, osaleti teatejooksudes, algklassidele toimus kooliolümpia. Spordinädalale panid öla alla ka Eesti Olümpiakomitee ja Ühendus Sport Kõigile.

Sүgis on ka aiasaaduste valmistamise aeg. Meie koolis toimus traditsiooniline puu- ja kõögivilja nädal „Söö ära!”, mil lapsed meisterdasid aiasaadustest vahvaid töid ning tu-

letasime üheskoos meelde värskeste aiasaaduste vajalikkust meie toidulaual. Teemat jääb õppeaasta lõpuni hoidma igapäevane terviseamps, mida pakume koostöös PRIA ja meie tubli toitlustaja P. Dussmann OÜ kokkadega.

Veel üks oluline teema sүgise saabudes on liiklusohutus. Tänavatel on taas rohkem autosid, lapsed peavad rohkem liikuma keerulisemates liiklustingimustes. Ootame traditsiooniliselt külla Lõvi Leod ja meie häid noorsoopolitseinikke, kes jagavad pisikestele koolijütsidele Liiklusabitsaid, 5.–6.klasside õpilased lähivad aga ülekäigukohtadele taastama märkeid „Peatu! Vaata! Veendu!” projekti raames.

Turvalisuse teema on oluline ka kooliseinte vahel. Programmi „Kiusamisest vabaks” raames said 1.klasside õpilased tuttavaks Söber Karuga, ees seisab vahva näidendi vaatamine.

Noored Eseniya Antropova juhendamisel on ette valmistanud näidendi, mis räägib kiusamise ennetusest ja tuletab lastele meelde, milline on hea ja sõbralik käitumine.

Samal ajal kui nooremad õpilased keskenduvad teadmiste omandamisele, hakkavad lõpuklasside noored üha enam arutlema selle üle, kuhu edasi õppima minna ja millist karjääri endale luua. Siin tulevad meile appi Töötukassa karjääripetsialistid, kes kutsuvad kõiki 9. ja 12. klasside noori individuaalsele karjäärinõustamisele.

Algamas on ka traditsioonilised „Tagasi kooli” tunnid. Juba oktoobris-novembris räägime külalisõpetajate juhendamisel 7.–9. klasside noortega turvalistest suhetest. On ju just selles vanuses meil ees palju uusi kohtumisi ning kerged tutvumised kasvavad suurteks tunneteks.

Loodame, et kuri haigus lubab kõikidel meie plaanidel teostuda.

KOGU TÕDE TURUL OLEVATEST MASKIDEST

Eesti poodides leidub sadu maske, mille seast on sageli raske endale kõige sobivamat ja õigemalt valida. Südameapteegi proviisor Merilin Israel selgitab, mis on apteegis müüdavate maskide erinevused ning mille järgi endale maski valida.

Esmalt on oluline täheldada, et mistahes maski kandmine on kordades parem kui üldse maski kandmata jätmine. Küll aga on maskide valik parajalt kirju – leida võib nii korduvkasutatavaid, kirurgilisi ehk meditsiinilisi maske kui ka respiraatoreid. Südameapteegi proviisori Merilin Israeli sõnul eristatakse maske tähistega. Nii on kaitsevõime ja kvaliteedi eristamiseks lisatud maskide pakenditele, kas N95, FFP1, FFP3, FFP2, Type II, Type I, Type IIR või Type IR märgis.

Kuidas märgistused omavahel erinevad?

Maski valimisel on oluline tähele panna, milline märgistus on pakendile lisatud. Nii on Type I ja Type IR näomas-kide bakterite filtreerimise efektiivsus $\geq 95\%$ ning Type II ja Type IIR tõhusus $\geq 98\%$. “Selliseid maske kutsutakse meditsiinilisteks maskideks ning neid testitakse väljahingamise suunas ehk seest väljapoole. Nii takistavad need kandjal ümbritsevat keskkonda nakatada,” rääkis Israel. Kui Type I ja II maskid koosnevad kolmekihilisest materjalist, siis IIR tüüpi maskid koosnevad neljakihilisest materjalist. Tähis “R” tähendab maskide pritsmekindlust vedelike suhtes. “Kokkuvõttes on tegu tõhusate maskidega, mida võiksid kanda viirusega nakatunud või lihtsalt tõbised inimesed – nii ei jõua haigus teisteni,” rääkis Israel.

Tõenäoliselt on paljud tänavapildis märganud ka traditsioonilisest helesinisest maskist veidi teistsuguse kujuga valgeid maske. Selliseid maske kutsutakse respiraatoriteks. “Respiraatoritel on samuti erinevaid kaitsetüüpe – FFP1, FFP2, FFP3 ja N95. Need maskid on tihedamini näo vastas ja disainitud nii, et kaitsevad just maskikandjat. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) soovitude kohaselt on FFP2, FFP3 ja N95 respiraatorid sobilikud meditsiinitöötajatele, kes Covid-19 patsientidega

koos viibivad,” sõnas Israel. FFP märgise järel olevad numbrid näitavad maski filtreerimistaset, seega on FFP3 mask neist kõige tõhusam. N95 puhul on tegemist Ameerika märgisega ning sellised maskid on võrdsed FFP2-ga ehk need pakuvad kaitset 95% ulatuses.

Millist maski igapäevaselt kanda?

Merilin Israeli sõnul sobib igapäevasteks tegevusteks väga hästi korduvkasutatav mask. “Poes või näiteks kinos käies on meil reeglina piisavalt ruumi, et hoida teiste inimestega vahet. See tõttu ei vaja me nii suurt kaitset kui näiteks meditsiinitöötajad, kes Covid-19 patsiente ravivad. Igapäevaseks kasutamiseks sobivad ka korduvkasutatavad maskid,” rääkis Israel. Ta lisas, et korduvkasutatavat maski kandes on aga oluline seda õigesti hooldada. “Kui ühekordseid maske tuleks vahetada ettenähtud tundide tagant ning pärast kasutust ära visata, siis korduvkasutatavat maski tuleks igapäevaselt pesta vähemalt 60°C veega,” õpetas Israel.

Kui aga minna lennureisile, siis lennufirmade poolt aktsepteeritav mask on FFP2. Sellise märgistusega maski

võib kasutada ka kõige pikemat aega järjest ehk kuni kaheksa tundi. “Lihtsalt öeldes võiks igapäevaseid toimetusi tegev inimene kanda korduvkasutatavat kaitsemaski või meditsiinilist maski,” rääkis Israel.

Kuidas maski õigesti kasutada?

Maski kasutamise ABC on puhtus, kinnitamine ja katmine. “Kõige olulisem on mask ette panna puhaste kätega. Seejärel tuleb asetada maski traadiga serv ninale, seda korralikult ümber nina pigistada ja kummipaeld kõrvade taha asetada,” õpetas Israel. Viimase sammuna tuleb maski alumine serv üle lõua tõmmata ja veenduda, et mask kataks tihedalt näo nii alt kui ka ülevalt poolt. Oluline on ka tähele panna, et mask oleks õiget pidi ehk maski voldid avaneks väljapoole.

Selleks, et mask oma eesmärki täidaks ning nii kandjat kui teisi kaitseks, on oluline, et mask kataks nii nina kui suu. “Tihti võib linnapildis näha inimesi, kel nina on maskist väljas. See aga ei kaitse maskikandjat ega ümbritsevaid inimesi,” rääkis Israel.

Maardu linna juubilarid. Oktoober 2021. Õnnitleme!

60a

Eroshina Marina
Eroshina Elena
Malova Ljudmila
Miroshnichenko Elena
Garasim Ilja
Pohilko Juri
Semjonov Dmitri
Sepp Taivo
Sominskaja Svetlana
Vasilieva Svetlana
Aleksejeva Irina
Kolubaeva Irina
Unguryanu Andrey
Bodrov Arkady
Reznitšenko Alla
Jezerki Igor
Kuboškin Andrei
Nikolova Ljudmila
Läll Riina
Grachev Boris
Reva Marina

Nikolaitšuk Natalja
Jevharitskaja Valentina
Karro Jelena
Dneprovski Oleg
Koks Agne
Lapšin Igor

65a

Timonen Mihhail
Laul Viktor
Hindpere Evi
Fjodorov Sergei
Tein Toomas
Mišin Viktor
Rovenskih Lidia
Nikolai Urmas
Boyarskaja Tatiana
Malõševa Ljudmila
Mukhina Galina
Porjadin Jevgeni
Rodin Aleksandr
Malov Aleksandr

Gryshyna Valentyna
Yusupova Rabiya
Lautse Tatjana
Nagaitseva Raissa
Gejeva Tatjana
Belõševa Jelena

70a

Klochko Valentyna
Stepkin Victor
Kornilov Vasily
Butsenko Alla
Kurz Erika
Bronzov Nikolay
Vodopjanova Valentina
Kurbel Malle
Kozlikova Ljudmila
Jefremenkova Tamara
Petrov Valeri
Aru Kalle
Paet Jüri
Retšutin Juri

Savenkova Zoya
Ljovina Jelena
Erik Andres
Babenko Zinaida
Radko Sergey
Tšizov Viktor
Starodubova Veera
Bogdanova Aleksandra
Asejeva Zoja
Mironenko Tatiana
Hmelovskaja Galina

75a

Truusa Ülo
Mänd Aleksandra
Lossan Reet
Burmistrova Olga
Mihhailova Valentina
Zorin Vladimir
Dementieva Praskovia
Solovjova-Belošitskaja
Tatjana

Muravjova Ljubov
Grünbaum Ellerina
Savirand Jüri
Komarina Niina
Starodub Galina

80a

Matveev Alexey
Lebedev Vladimir
Domanskaja Jevgenia
Nool Eevi
Lindmets Voldemar
Kersten Helvi

85a

Sitnikova Veera
Kopareva Faina
Läänsoo Tiit
Šmõkov Mihhail
Soldatov Mihhail
Zakharova Nina
Loginova Nina

KONTROLLI – AINULT SINA SAAD SEDA TEHA!

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

Igal aastal saavad teatud vanuse-
rühma naised Eesti Haigekassalt kutse
rinnavähi ja emakakaelavähi sõeluur-
ringule. Tasuta uuringute eesmärk on
kasvajate teket ennetada või avastada
vähi selle võimalikult varajases staa-
diumis. Ennetustegevus ja vajadusel
õigeaegselt alustatud vähivähi pääs-
tab elusid ning tõstab oluliselt inimeste
elukvaliteeti.

Emakakaelavähk on salakaval hai-
gus, mis võib areneda naise kehas
märkamatu aastaid, enne kui tekivad
sümptomid. Emakakaelavähi sõeluur-
ringule kutsutakse naised vanuses 30-65
aastat iga viie aasta järel. 2021. aastal
ootame emakakaelavähi sõeluuringu-
le naised sünniaastaga 1956, 1961, 1966,
1971, 1976, 1981, 1986 ja 1991.

Erinevalt teistest vähkkasvajatest, on
emakakaelavähi puhul teada selle teki-
tajad - inimese papilloomiviiruse (HPV
- Human Papilloma Virus) kõrge riskiga

viirusetüved. Ida-Tallinna Keskhaigla
naistearsti dr Külli Erlangi sõnul levi-
vad need viirused nahk-naha kontakti
kaudu ja sugulisel teel. „80% inimes-
test nakatuvad elu jooksul mõne HPV
tüvega ning enamasti paranetakse
neist kahe aasta jooksul. Kuid naistel,
kel viirus jääb püsima, võivad tekkida
muutused emakakaelarakkudes,“ sel-
gitab dr Erlang.

Emakakaelavähi sõeluuringu käigus
tehakse HPV-test ja vajadusel tehakse
samast analüüsivõtmelise vedelikul
põhinev PAP-test, mille abil leitakse
üles vähieelsed muutused emakakae-
la rakkudes. „Mida varem vähieelsed
muutused või ka vähimuutused ema-
kakaelal avastatakse, seda paremad
on ravitulemused,“ kinnitab dr Erlang.

Ida-Tallinna Keskhaigla mammoloogi
dr Gabor Szirko sõnul ei ole rinnavähi
tekkimise mehhanism päris selge ja ei
saa välja tuua ka selgeid riskifaktoreid,
mida saaks teadlikult vältida. „Selle-
pärast on ennetustöö väga oluline. Rin-

navähi eduka ravi aluseks on varakult
avastatud haigus ja kiire tegutsemine,“
rõhutab dr Szirko.

Rinnavähi sõeluuringule oodatakse
50–69-aastasi naised iga kahe aasta
järel. 2021. aastal ootame rinnavähi
sõeluuringule naised sünniaastaga 1955,
1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969,
1971, kellele viimase 2 aasta jooksul ei
ole mammograafilist uuringut tehtud.

Rinnavähi varajaseks avastamiseks
kasutatakse mammograafiat. See on
tervisele ohutu rinnanäärme röntge-
nuuring, mille ajal tehakse ülesvõte
mõlemast rinnast. Uuring kestab koos
riietumisega kuni 15 minutit.

Sõeluuringule Ida-Tallinna Keskhaiglas
saab registreerida telefonil **6661900** või
patsiendiportaalis digilugu.ee

Nii emakakaelavähi kui rinnavähi sõe-
luuringul osalemine (ka ravikindlusta-
mata patsiendile) on tasuta.

LANGENUD PUULEHTI EI TARVITSE KÕIKJALT KORISTADA

Foto: Andri KÜÜTS

HELEN KIVISILD

Keskkonnaameti keskkonnateadlikkuse spetsialist

Sügisel haaravad paljud meist innukalt reha järele ja asuvad maha langenud puulehti kokku riisuma. Paikades, kus lehed meid tegelikult ei sega, tasub need jätta looduse loomulikku aineringsusse.

Mis oleks, kui jätaksime koduaias, haljasaladel ja parkides lehed riisumata? Eluslooduse loomulik aineringe on täiuslik süsteem, millest tasub eeskuju võtta! Metsas langenud lehti ei riisuta, need lagunevad kohapeal ja rikastavad mulda toitainetega. Midagi ei lähe kaotsi ega jää üle. Ka aias või pargis jõuavad lehtede lagunedes toitained tagasi mulda, sealt aga uuesti juurte kaudu taimedesse. Lagunevad lehed on nii murule, puudele kui ka põõsastele loomulikuks väetiseks.

Lagunemise protsessi kiirendamiseks purustavad paljud aiapidajad lehti muruniidukiga, et kevadeks neist maapinnale palju alles ei jääks. Seda ei tasu tingimata teha eelkõige seetõttu, et nii võivad viga saada ka paljud lehekihis toimetavad elusolendid. Lehtede all talvituvad näiteks siilid, selgrootud ja teiste seas paljud aiale kasulikud putukad, kes

söövad aiakahjureid. Niisiis tasub ka elurikkuse toetamiseks vähemasti mõnedes paikades jätta lehed riisumata. Aeglasemalt lagunevaid tammelehti sobib kasutada näiteks põõsaste all multšina, talvel kaitsevad langenud lehed ka puujuuri külma eest.

Veel soovitame lehti aiast riisumata jätta sinu enda aja ja energia kokku hoidmiseks, aga ka keskkonna säästmise vaatevinklist. Lehtede inimjõul riisumine ja lehepuhuri abil koristamine, kilekottidesse panemine ja vedu komposteerimisväljakutele on energiakulukad tegevused, mis ei olegi alati otstarbekad.

Millal siiski tasub lehed kokku riisuda?

Ohutuse huvides on mõistlik kõnniteedelt lehed kokku korjata ja läheduses sobilikus kohas kompostida. Kuna kütusega töötavad lehepuhured saastavad õhku ja teevad häirivat müra, soovitame nende asemel eelistada reha või luuda. Lehtede koduaias põletamine pole aga hea mõte, sest madalal temperatuuril põledes tekivad tervisele kahjulikud lenduvad mürgised ühendid. Pigem tasub lehtede põletamise asemel eelistada kompostimist.

Juhul, kui koduaias on võõrliikidest

nälkjaid nagu hispaania teetigusid või mustpeanälkjaid, siis soovitame aiast siiski lehed kokku korjata. Ka hobukastani-keerukoidega nakatunud kastani või saaresurmaga saarepuu lehti on mõistlik puude alt koristada ja kompostida, et järgmisel kevadel oleks nakkusohtlikke tegelesi vähem. Võõrnälkjatega lehti ei tohiks koduaiast mujale viia – komposti need aias ja kaeva hunnik enne talvekülmasid läbi, et teomunad ei saaks sügaval hunnikus kevadel arenema hakata. Kui kahjulikele võõrliikidele võimalikke talvitumispaikasad vähendada, siis on järgmisel kevadel palju vähem isendeid, keda kokku korjata.

Metsa alla ega mujale loodusesse ei tohi kokku riisutud lehehunnikuid viia seetõttu, et nii reisivad kaasa teiste seas võõrliikide seemned ning kahjurid. Metsaalustest aiaprügi hunnikutest ongi juba laiali kandunud mujalt sissetunginud ehk invasiivseid võõrliike nagu kanada kuldviitsa, verevat lemmmaltsa, pargitatraid ja hispaania teetigusid. Lehehunnikuid liigutamata seda ohtu ei teki.

Üldjuhul soovitame aga lehtede koristamisse suhtuda laisalt – tee seda nii palju kui vajalik ja nii vähe kui võimalik.

SOTSIAALVÖRGUSTIKE KALEIDOSKOOP

1. oktoober

Täna tähistab erivajadustega inimeste päevakeskus oma seitsmendat sünnipäeva. Erivajadustega inimeste päevakeskus tegutseb aadressil Keemikute 12a, argipäeviti on päevakeskus avatud kella 9.00–17.00. Päevakeskuses käib igapäevastelt 12 erivajadustega inimest ning nende jaoks keskuse töötajad on igaks päevaks välja töötanud oma programmi ja plaani. Päevakeskuse teenused ja toitlustamine on tasuta.

Me siiralt täname kõiki päevakeskuse töötajaid maardulaste elu iga päeva paremaks muutmise ja meie ühiskonna kõige haavatavamate liikmete abistamise eest. Sest igaüks on oluline! **#päevakeskus #sünnipäev #paljuõnne #igaüks on oluline**

1. oktoober

Sügiseseid päevad on jäänud lühemaks ning õhtud veninud pimedamaks. Kellamäe pargis süttisid täna tuled, et tuua inimeste südamesse soojust ja valgust. **#Maardutuled #hubanesügisMaardus #linnkus-toreolla**

7. oktoober

Kroodi tänavale istutati eile 12 pärna, mis kaunistavad meie linna veel kaua. Pärnad on Estplast Tootmine OÜ kingitus Maardu linnale ja elanikele. Siiralt täname meie partnerit ja tublisid töökäsi, tänu kellele sai meie Maardu veelgi rohelisemaks! **#rohelineMaardu**

12. oktoober

Lasteaias Rõõm sel sügisel käimas fassaadi soojendustööd, toimus kanalisatsiooni renoveerimine, sadeveetorstiku ehitamine, vahegalerii vundamendi hüdroisolatsioon ja soojustus, I korpuse keldriakende vahetus, lasteaia esise osa killustikualuse profileerimine jne. Tööde kogumaksumus ca 500 000 eur, millest 350 000 eur maksab USA suursaatkond. Lisaks valmib oktoobri lõpuks lasteaia territooriumil asfalteerimine, kuhu linn on investeerinud umbes 22 000 eurot. **#maarduehitab #rõõm**

12. oktoober

Kvaliteetse hariduse saamine tagab meie lastele hea tuleviku ning me püüame kõrvaldada kõik takistused Maardu koolide õpilaste teelt. Et tee klassiruumi oleks kõigile ühtviisi lihtne ja rõõmus, paigaldati Maardu Gümnaasiumisse kaldteed erivajadustega inimeste jaoks. Töö maksumus on ligi 11 000 eurot. **#võrdsetevõimalustelinn**

13. oktoober

Maardu hoolitseb mitte ainult linnlastest, vaid ka meie neljajalgsetest sõpradest: sel nädalal algas Ringi 6 kõrval asuva koorteväljaku remont. Üsna pea avatakse veel üks koorteväljak, mis on mõeldud väikekortele ning asub aadressil Ringi 54C. Palume kõigil koorteväljakute külastajatel neid hoolikalt kasutada, et meie lemmikloomad saaksid neid pikka aega nautida! **#hoolime #lemmikloomad**

LINNASTAADIONIL AVATI MÄLESTUSSTEND „MAARDU JALGPALLILEGENDID“

5. oktoobril avati linnastaadionil stend „Maardu jalgpallilegendid“, millel on kujutatud treenereid, linna jalgpallimeeskondade korraldajaid ning Maardu linna silmapaistvamaid jalgpallureid.

„Sellel stendil me näeme neid inimesi, kes on viimase 40 aasta jooksul andnud suure panuse meie linna jalgpalli arendamise ja populariseerimisse. Vaevalt saab keegi kindlalt öelda, kui vana on Maardu jalgpall, kuid üks on kindel – Maardu on jalgpalli mänginud vähemalt nendest aegadest, mil keemiateshas töötas. Meie kohus on seda head traditsiooni säilitada ja jätkata!“ – ütles Maardu linnaapea Vladimir Arhipov.

Stendil „Maardu jalgpallilegendid“ on kujutatud:

Konstantin Vassiljev

Mitmekordne Eesti meister ja karikavõitja. Mänginud Eesti koondises üle 130 mängu. Eesti parim jalgpallur aastatel 2010, 2011 ja 2013. Mänginud Sloveenia, Venemaa ja Poola klubides.

Dmitri Kruglov

Mitmekordne Eesti meister ja karikavõitja. Eesti koondises üle 110 mängu. Mänginud Venemaa ja Aserbaidžaanis klubides. Kahekordne Venemaa meistrivõistluste pronksivõitja.

Jevgeni Harin

Eesti meister, kahekordne karika- ja Superkarikavõitja. Mängib Venemaa kõrgliigas.

Mihhail Pogorelov

Töötas aastatel 1979–2001 laste- ja noorteklubide Meridiaan, Start ja Skannar treenerina, kellega saavutas rahvusvahelisi turniirivõite.

Said Prokurorov

Juhtis aastatel 1985–2008 Maardu klubi Juunior. Töötas laste- ja noortevõistkondade

treenerina, kellega saavutas rahvusvahelisi turniirivõite.

Valeri Popovitš

Juhtis aastatel 1990–1998 klubi Levadia Maardu eelkäijaid Estonfosforiit, Olümp Maardu ja FC Maardu.

Vladimir Kudrjajtsev

Töötas aastatel 1986–1988 ja 1996–2003 Tallinna Jalgpallikooli, FC Maardu ja Levadia Maardu laste- ja noortevõistkondade treenerina.

Vladimir Plešakov

Töötas 1997–1998 FC Maardu treenerina, 1999–2000 Levadia Maardu direktorina ja aastatel 2001–2003 Maardu jalgpalliklubi juhina.

Aleksandr Kruglov

Töötab alates 1995. aastast FC Maardu, Levadia Maardu ja Maardu Linnameeskonna laste- ja noortevõistkondade treenerina, kellega on saavutanud riigi meistrivõistlustel auhinnalisi kohti ja võitnud rahvusvahelisi turniire.

Valeri Brölin

Töötab alates 1996. aastast jalgpalliklubide FC Maardu, Levadia Maardu, Maardu Linnameeskond ja Sparta Maardu treenerina, kellega on saavutanud riigi meistrivõistlustel auhinnalisi kohti ja Eesti meistritiitleid ning võitnud rahvusvahelisi turniire.

Andrei Borissov

Maardu Linnameeskonna treener, kellega on 2013. aastal võitnud teise liiga, 2015. aastal esiliiga B, 2017. ja 2018. aastal esiliiga A grupi ja osales 2019. aastal kõrgliigas.

Aleksandr Matvejev

Töötab alates 2006. aastast meeste jalgpalliklubide Maardu Esteve, FC Maardu, Starbunker ja Maardu Aliens juhina.

Boriss Kudrjajtsev

Eesti meister ja kahekordne karikavõitja. Mängis aastatel 1987–1998 klubides

TVMK, Tallinna Sadam ja Olümp Maardu.

Igor Subbotin

Mitmekordne Eesti meister ja karikavõitja. Mänginud Tšehhi ja Poola klubides.

Artjom Artjunin

Mitmekordne Eesti meister ja karikavõitja. Mänginud Rumeenia, Poola ja Bulgaaria klubides.

Maksim Podholjuzin

Mitmekordne Eesti meister ja karikavõitja.

Aleksandr Kulinitš

Mitmekordne Eesti meister ja karikavõitja. Mänginud Sloveenia liigas.

Vladimir Avilov

Mitmekordne Eesti meister ja Superkarikavõitja.

Ilja Zelentsov

Maardu Linnameeskonna mängija esiliiga B ja A grupis ning kõrgliigas. Mänginud klubi särgis üle 270 mängu ja löönud üle 100 värava.

Vitali Gussev

Maardu Linnameeskonna mängija esiliiga A grupis ning kõrgliigas. Mänginud klubi särgis üle 200 mängu ja löönud üle 150 värava.

Klimenti Boldõrev

Maardu Linnameeskonna mängija esiliiga B ja A grupis ning kõrgliigas. Mänginud klubi särgis üle 250 mängu.

Deniss Kovtun

Maardu Linnameeskonna mängija esiliiga B ja A grupis ning kõrgliigas. Mänginud klubi särgis üle 250 mängu.

Ilja Kassjantšuk

Maardu Linnameeskonna mängija esiliiga B ja A grupis ning kõrgliigas. Mänginud klubi särgis üle 230 mängu.

Täname teid suure panuse eest Maardu jalgpalli arengusse!

KLUBI MAARDU LINNAMEESKOND JALGPALLIELU

JEKATERINA NAGOVITSÕNA

JK Maardu Linnameeskond
avalike suhete juht

Kätte on jõudnud ilus aastaeg – sügis. Mõne jaoks on see romantiline, mõne jaoks masendav, kuid mänguhooaeg pole läbi ning vaatamata kehvale ilmale ja lühikesele valgele ajale jätkame jalgpalli mängimist.

Tingimused matšide ja treeningute läbiviimiseks meie linna staadionil on endiselt kõige kõrgemal tasemel. See on seotud peamiselt valgustussüsteemi rekonstrueerimise, samuti uue elektroonilise tablo ja pealtvaatajate tribüüni kohale katuse paigaldamisega.

Aga läheme tulemuste juurde.

Esiliiga meistrivõistlustel linna au kaitsev Maardu Linnameeskonna põhi-meeskond on pärast 27 vooüht hõivanud edetabeli esirea (60 punkti), edestades lähimat konkurenti – JK Tallinna Kalev (59 punkti).

Ees on kaks kolmanda vooüht kohtumist ning pärast nende lõppu veel 5 mängu lühendatud neljandas vooüht turniiritabelis 1.-6. koha saavutanud võistkondade vahel.

Premium liigasse pääsemine on meie hooaja eesmärk. Meeskond on väga motiveeritud võitma mäng-mängult ja hankima pääset otse suurliigasse, vältides play-offi.

Maardu LM klubi tagavarameeskond treener Dmitri Kruglovi juhendamisel kogus 21. oktoobri seisuga kirderegiooni teises liigas 22 vooüht 37 punkti ja on edetabelis kuuendal kohal (kokku 14 meeskonda).

Olles alustanud hooaega üsna enesekindlalt, kaotasid noored jalgpallurid suve keskel oma liidripositsiooni, kaotades 10. vooüht Elva meeskonnale, ja lõpetades sellega kaotusteta seeria. Meeskonna parim väravakütt on hetkel klubi noor stipendiaat **Dmitri Dovženok** (15 väravat)!

Meeskonda ootab ees veel 4 teise liiga teise ringi vooüht, mille tulemuste järgi selgub meeskonna lõplik koht 2021. aasta hooajal.

Klubi õrnem pool, mis koosneb praegu 4 meeskonnast, on sel hooajal oma vanusegrupis/ liigas meistrivõistlustel osalemise peaaegu lõpetanud:

Maardu LM Naised – debüüt, 7 võistkonnast koosnevas amatöörliigas 6. koht.

Maardu LM JK (T-07) – vanuseklassis kuni 15 aastat 5. koht ja 1 matš varuks.

Maardu LM JK (T-09) – vanuseklassis kuni 13 aastat 7. koht ja 1 matš varuks.

Maardu LM JK (T-12) – debüüt ja head tulemused liiga vanuseklassis kuni 10 aastat.

Meie õrnemast soost jalgpallurid on täis püüdu areneda ja võita, seda suuresti tänu oma treeneritele: Aleksander Udalovile (Naised, T-09, T-07), Risto Pajule (T-12) ja Jekaterina Komaldinova (T-12).

Klubi poiste meeskonnad on 2021. aasta mänguhooaja lõpetanud.

Kaks 2013./2014. aastal sündinute meeskonda teatas meistrivõistlustel osalemisest.

Meeskondade treenerid Aleksander Kruglov ja Andrei Ponomarenko märgivad head arengunäitajat ja väärilist

esinemist poiste jalgpallielu esimestel meistrivõistlustel. Ka Eestis erinevatel turniiridel osalemine oli väga tulemusrikas. Novembris ja detsembris ootab gruppi veel mitu turniiri.

Klubis treenivad ka 2015./2016. aastal sündinud poiste vanuserühmad (treenerid Aleksei Alteberg ja Andrei Ponomarenko) ning tänavused juurdetulijad on 2017./2018. aastal sündinud noored sportlased (treenerid Timur Bulavkin ja Deniss Maksimenko).

Nooremad rühmad võtsid vääriliselt osa turniiridest, kus praktiseeriti ja arendati oma jalgpallioskusi.

Piirangud takistavad endiselt lapsi rahvusvahelistel jalgpalliturniiridel osalemast, kuid siiski suutsime läbi viia siseturniiri Maardu Cup 2021! 3. oktoobril kogusime kokku pealinna võistkonnad ja viisime läbi turniiri kahes vanuserühmas: 2013. ja 2015. aastal sündinud lapsed. Võitjaid välja ei selgitatud. Kõik osalenud võistkonnad said mälestuskarikad ja kõik jalgpallurid medalid. Võitis sõprus!

Jalgpalliklubi Maardu Linnameeskond kutsub oma meeskondadesse lapsi (2017. aastal sündinud ja vanemaid tüdrukuid ja poisse) ja täiskasvanuid (klubi naiskond, vanus pole piiratud)!

Jälgige uudiseid meie suhtlusvõrgustike lehtedel FB-s ja IG-s @maardulm ning tulge ka Maardu staadionile meie mängijatele kaasa elama!

#teemesedakoos

MEIE SAAVUTUSED TENNISSES

Juunioride Eesti meistrivõistluste võitjad.
II koht: A. Hallik, J. Bragina, P. Staroverova ja K. Bragina

MARINA VERENGOF
Maardu Lauatenniseklubi treener

Spordihooaeg on alles alanud, aga Maardu Lauatenniseklubi sportlased rõõmustavad juba oma tulemuste üle.

2. oktoobril toimus Aseris Eesti kadettide võistkondlik meistrivõistlus,

kus meie klubi sportlased said auhinnalisi kohti. Önnitleme meie tüdrukuid vääriliste tulemuste eest: Polina Staroverova, Amanda Hallik ja Julia Bragina saavutasid auhinnalise III koha! Samuti saavutasid III koha Kevin Kukk ja Ilmar Vuhka (Viimsi Pinx).

16. oktoobril toimusid juunioride Eesti

Kadettide meistrivõistluste võitjad.
Pronksmedalid: K. Kukk ja I. Vuhka

meistrivõistlused, kus meie tüdrukud näitasid suurepäraseid tulemusi, saades II koha. Meeskonda kuulusid Ksenia ja Julia Bragina, Polina Staroverova ja Amanda Hallik.

Önnitleme ja soovime edasisi võite!

SPORDIÜRITUSED - NOVEMBER 2021

05.11.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (II liiga) Maardu Linnameeskond - Ida-Virumaa FC Alliance U21	19.00-21.00 linna staadion/ kunstmuruväljak
06.11.	50. A. Abergi mälestusturniir kreeka-romaa maadluses (juuniorid, kadetid, õpilased) avamine	11.00-18.00 Kallavere Keskool 10.50
07.11.	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (09) JK Sparta Maardu - Viimsi MRJK Punane	10.00-11.20 linna staadion/ kunstmuruväljak

Abikäed on kliki kaugusel:

tootmis- ja majapidamistööst
ehituse ja remondini

Telli: renditoojoud.ee
tel +372 5380 4290
info@renditoojoud.ee

PLAATIMINE ja VANNITUBADE remont

Küsi hea hind meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

RAGN SELLS
Kõik algab siit

Eesti üheks töötaja- ja peresõbralikumaks ettevõtteks hinnatud Ragn-Sells otsib enda tiimi töökat taaskasutatavate

MATERJALIDE SORTEERIJAT

ASUKOHT: TALLINN

kelle ülesandeks on taaskasutatavate materjalide (papp, paber, plastikud) sorteerimine.

PAKUME SULLE:

- Töötasu alates 850€ (bruto) + tulemustasu
- Sporditoetust ja tervisekontrolli
- 35 päeva puhkust
- Tööd graafiku alusel – 6.30-14.30 / 14.30-22.30

TULE MEILE TÖÖLE!

Küsi lisainfot numbril **+372 528 2120**, saada CV personal@ragnsells.com või tule kohale aadressile **Suur-Sõjamäe 31a** (bussid 7 ja 15, Raudbetooni peatus) – ootame Sind E-R kell 10.00-14.00!

CityOptika

PRILLIKLAASID
kuni **-50%**

PARIMAD PROGRESSEERUVAD KLAASID
-100€ soodsamad

Prillitellijatele nägemise kontroll **TASUTA!**
Püsiklientidele ja pensionäridele **LISASOODUSTUS!**
SILMARÕHU MÕÕTMINE!

Maardu linn, Keemikute 2, Maxima XX
E-R 10-19, L 10-16 **6371 688**

EESTI HALDUS

Otsime **puhastusteenindajat Estanc`i**, Jüris Põrguvälja tee 5a, Rae vald Pildiküla. Tööaeg 6 tundi päevas E-R.

Otsime **puhastusteenindajat Puumerkki**, Sinikivi tee 2 Rae vald, Lehmja 3x nädalas. E, K, R.

Otsime **puhastusteenindajat 100 GRUPP**, Kesk tee 18a, Rae vald, Jüri 3x nädalas E, K, R.

Täpsem info tel. **5682 1503**

kaupmees.ee KaupmeesKO

Kõik ühest kohast.

AS Kaupmees & KO on Eesti toitlustussektori suurim ja tuntuim (Kantar Emor 2019) toidukaupadega varustaja. Meie ulatuslik kogu Eestit kattev jaotusvõrk ning 7 kaupluslaudu suuremates linnades tagavad meie klientide varustatuse toidu- ja esmatarbekaupadega kõikjal Eestis.

KAUPMEHE KESKLAOS NUUDI TEE 18 UUSKÜLAS
JÕELÄHTME VALLAS LEIAB TÖÖD

KOMPLEKTEERIJAJA

kelle peamiseks tööülesandeks on kauba korrektne ja kiire komplekteerimine skanneri abil.
Töötasu reapõhine. **Miinimumtasu** heade töötulemuste eest on **1000 eurot kuus**.
Tööaeg ei kulge sügavkülmas, on graafiku alusel.
Väljaõpe kohapeal.

Võta julgelt ühendust, kui Sul on:

- eesti keele oskus suhtlutasandil
- oled füüsiliselt vastupidav

Sind ootab sõbralik ja toetav kollektiiv, sihikindel ja ausaid tavasid järgiv ettevõtte. Pakume stabiilset ja püsivat töösuhet, kindlat sissetulekut ning kaasaegseid töötingimusi. **Vajadusel pakume ettevõtte-poolset transporti tööle ja tagasi Tallinnast.**

Ootame Sinu kandideerimisavaldust koos palgasooviga **hiljemalt 12. novembriks** CV Keskuse kaudu www.cvkeskus.ee/kaupmees-ko-as-toopakumised-1414 või meiliaadressile personal@kaupmees.ee märgusõnaga „LADU“.

 **KODUSED TOIDUD
IGALE MAITSELE!**

**KULINAARIA KAUPLUS
NURGA KESKUSES**

OLEME AVATUD
E-L 10.00-19.00 P 10.00-18.00

WWW.USIN.EE

Selle kupongiga kõik Usina tooted **USINA** kaupluses (Nurga 1a, Maardu) **-10%**
Kupong kehtib kuni 30.11.2021